

Briuselis, 2026 m. spalio 16 d.
(OR. en)

14219/26

ENER 638

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Laikotarpio po 2030 m. sistema: tikslai – Pasikeitimas nuomonėmis

Rengiantis 2026 m. spalio 29 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas informacinis pranešimas „Laikotarpio po 2030 m. sistema: tikslai“.

PASIKEITIMAS NUOMONĖMIS DĖL LAIKOTARPIO PO 2030 M. TIKSLŲ

Į Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį įtraukti energetikos tikslai, kuriais remiamas bendras užmojis iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu. 2026 m. kovo mėn. priimtame Europos klimato teisės akte vienas iš nustatytų tikslų yra iki 2040 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 90 % ir jame dar kartą patvirtintas įsipareigojimas iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. Atsižvelgiant į šį 2040 m. tikslą ir kintančią Europos energetinio saugumo padėtį reikalinga nauja energetikos politikos sistema ateinančiam dešimtmečiui.

Remiantis ankstesniu pasikeitimu nuomonėmis šia tema birželio mėn. Energetikos tarybos posėdyje, kuriame, be kita ko, buvo diskutuojama dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir švarios energijos tikslų, dabar reikia apsvarstyti kitas svarbias temas, pavyzdžiui, energijos vartojimo efektyvumą, elektrifikaciją, jungtis, lankstumą ir energetinį atsparumą.

Dabartinėje *Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje* energijos vartojimo efektyvumo tikslų matas yra energijos suvartojimo sumažėjimas. Alternatyvus matas, kuris galėtų paskatinti energijos vartojimo efektyvumą ir ekonominį konkurencingumą, galėtų būti energijos suvartojimo intensyvumo mažinimo tikslas. Tai būtų galima apskaičiuoti pagal galutinį energijos suvartojimą vienam ekonominės produkcijos vienetui, pavyzdžiui, BVP arba BNP.

Liepos mėn. paskelbtame *Elektrifikavimo veiksmų plane* siūlomas orientacinis tikslas iki 2040 m. dvigubai padidinti dabartinę ES elektros energijos dalį galutiniame energijos suvartojime – nuo 23 % iki 46 %. Su sąlyga, kad būtų atliktas poveikio vertinimas, į būsimą sistemą galėtų būti įtrauktas privalomas elektrifikacijos tikslas. Į šį planą taip pat įtrauktas pagrindinis veiklos rezultato rodiklis, kad kiekvienoje valstybėje narėje elektros energijos / kainos santykis namų ūkiams turi neviršyti 2,5, o įmonėms – 2.

Valdymo reglamente nustatytas tikslas iki 2030 m. užtikrinti bent 15 % elektros energijos tinklų sujungimą. Atsižvelgiant į jungčių, kaupimo ir lankstumo vaidmenį remiant tiek švarios energijos diegimą, tiek energetinį saugumą, be kita ko, galbūt pasinaudojant paleidimo po visuotinės avarijos galimybe, būtų galima apsvarstyti tikslus šiose srityse laikotarpiui po 2030 m. Siūlomas energetikos infrastruktūrai skirtas finansavimo padidėjimas pagal *Europos infrastruktūros tinklų priemonę* taip pat galėtų suteikti galimybę remti strategiškai svarbius projektus ir stiprinti tarpvalstybinius elektros energijos tinklus.

Nors tikimasi, kad būsimu *Energetinio saugumo stiprinimo* dokumentų rinkiniu bus sustiprinta esama energetinio saugumo sistema, taip pat būtų galima apsvarstyti galimybę į laikotarpio po 2030 m. sistemą įtraukti konkrečius energetinio atsparumo tikslus.

Galiausiai, remiant bendrą užmojį, kiek įmanoma, siekti supaprastinimo, būtų galima dar kartą įvertinti sektorių tikslų vertę. Be to, būtų galima apsvarstyti, ar kai kuriems besiformuojantiems sektoriams vis dar galėtų būti naudingas aiškesnis užmojis ir didesnis politinis dėmesys, kurį gali suteikti sektorių tikslai.

Klausimai ministrams

1 klausimas. *Kokia turėtų būti energijos vartojimo efektyvumo tikslo po 2030 m. forma? Ar jis turėtų būti išreikštas energijos suvartojimu, energijos suvartojimo intensyvumo sumažėjimu ar kitu rodikliu?*

2 klausimas. *Kalbant apie elektrifikavimo, jungčių, lankstumo ir energetinio atsparumo sritis, kurie esami tikslai turėtų būti išlaikyti arba sustiprinti, kurie turėtų būti laipsniškai panaikinti ir kokie nauji tikslai turėtų būti nustatyti?*